

Spis treści

Wstęp	11
1. Geneza archiwistyki jako dyscypliny naukowej	11
2. Naukowa specyfika archiwistyki	17
3. Pojęcie teorii	20
4. Cel i koncepcja opracowania	22
5. Stan badań	24
6. Zawartość pracy	29
7. Podziękowania	32

Rozdział 1

Nazwa dyscypliny	35
1.0. Uwagi ogólne	35
1.1. <i>Archiwistyka</i> jako najbardziej popularna nazwa dyscypliny	36
1.2. Przejściowe wykorzystanie nazwy <i>archiwoznawstwo</i> dla określenia całej dyscypliny	37
1.3. Ograniczone stosowanie nazwy <i>nauka o archiwach</i>	40
1.4. Nazwy złożone dyscypliny naukowej	43
1.4.1. Problem tak zwanej <i>archiwistyki cyfrowej</i>	43
1.4.2. Kwestia tak zwanej <i>archiwistyki społecznej</i>	47
1.4.3. Pomysł infoarchiwistyki	49
1.5. Nazwy dyscypliny w literaturze zagranicznej	51
1.6. Podsumowanie	53

Rozdział 2

Przedmiot archiwistyki	57
2.0. Uwagi ogólne	57
2.1. Stan badań	58
2.1.1. Monografia Bohdana Ryszewskiego	58
2.2. Kontynuacja dawnych ujęć przedmiotu archiwistyki	60

2.3. Nowe koncepcje przedmiotu tej dyscypliny	63
2.4. Ocena dotychczasowych poglądów	67
2.5. Przedmiot archiwistyki w nowych warunkach cywilizacyjnych	71
2.6. Archiwa społeczne tradycyjne i wirtualne	72
2.6.1. Prywatne archiwa w formie wirtualnej	72
2.6.2. Prywatne zbiory dokumentacji	76
2.6.2.1. Problem prywatnych zbiorów dokumentacji osobistej i rodzinnej w formie tradycyjnej	78
2.6.2.2. Przykłady prywatnych zbiorów w formie cyfrowej	79
2.7. Problem działań archiwów pozostających poza obszarem dyscypliny	85
2.8. Podsumowanie	88

Rozdział 3

Części składowe dyscypliny	91
3.0. Uwagi ogólne	91
3.1. Przegląd stanowisk w literaturze polskiej i zagranicznej	92
3.2. Ocena przedstawionych koncepcji podziału dyscypliny	96
3.3. Modyfikacja tradycyjnego ujęcia struktury wewnętrznej archiwistyki	98
3.4. Teoria archiwistyki	99
3.5. Metodyka archiwalna	102
3.6. Archiwoznawstwo	108
3.6.1. Uwagi ogólne	108
3.6.2. Różne sposoby pojmowania tej subdyscypliny	109
3.6.3. Historia i działalność archiwów	112
3.6.4. Kwestia organizacji archiwów współczesnych	113
3.6.5. Biografistyka archiwalna	114
3.6.6. Prywatne zbiory dokumentacji w formie tradycyjnej i wirtualnej	117
3.7. Podsumowanie	118

Rozdział 4

Główne pojęcia archiwalne	121
4.0. Uwagi ogólne	121
4.1. Archiwum	122
4.2. Archiwalia	129
4.3. Zbiór	134
4.4. Podsumowanie	139

Rozdział 5

Związki z innymi dyscyplinami i naukami	141
5.0. Uwagi ogólne	141
5.1. Dotychczasowe poglądy i ich ocena	142
5.2. Dyscypliny pomocnicze historii	147

5.3. Nauki filologiczne i językoznawstwo	155
5.4. Zarządzanie dokumentacją i <i>records management</i>	158
5.5. Nauka o zarządzaniu	159
5.6. Nauka o informacji (informatologia)	164
5.7. Informatyka	168
5.8. Prawo i administracja	170
5.9. Podsumowanie	175

Rozdział 6

Metody badań historyczno-archiwalnych i prezentacji ich wyników	179
6.0. Uwagi ogólne	179
6.1. Przegląd stanowisk w literaturze oraz ich ocena	181
6.2. Metody badania historycznego	186
6.2.1. Metody ustalania faktów	187
6.2.1.1. Metoda bezpośrednia	188
6.2.1.2. Metoda pośrednia	189
6.2.1.3. Metoda klasyfikacji	191
6.2.1.4. Metody ilościowe	195
6.2.1.5. Metoda ustalania wątków wspólnych w wybranych tekstach	198
6.3. Metody prezentacji wyników badań	199
6.3.1. Schematy pogładowe	199
6.3.2. Diagramy	201
6.3.3. Mapy	202
6.4. Podsumowanie	203

Rozdział 7

Metody postępowania z dokumentacją	207
7.0. Problem metod wykonywania czynności archiwalnych	207
7.1. Kształtowanie narastającego zasobu	208
7.1.1. Selekcja dokumentacji	208
7.2. Przejmowanie dokumentacji	213
7.3. Porządkowanie dokumentacji	215
7.3.1. Nadawanie układu w zespole (systematyzacja)	215
7.3.2. Porządkowanie wewnątrz jednostek archiwalnych	220
7.4. Inwentaryzacja	223
7.5. Podsumowanie	227

Rozdział 8

Metody tworzenia innych pomocy informacyjnych, standardów opisu archiwalnego oraz popularyzacji	231
8.0. Uwagi ogólne	231
8.1. Inne pomoce informacyjne	231

8.1.1. Sumariusze	232
8.1.2. Przewodniki	236
8.1.3. Katalogi archiwalne	239
8.2. Efektywność systemu archiwalnego oraz narzędzi informacyjnych	243
8.3. System informatyczny oraz standard opisu archiwalnego	245
8.3.1. Tworzenie systemu informatycznego	245
8.3.2. Lokalne bazy danych	245
8.3.3. Regionalne i krajowe bazy danych	246
8.3.4. Zintegrowany System Informacji Archiwalnej	250
8.3.5. Pełny system informatyczny archiwum	251
8.4. Liczba poziomów opisu archiwalnego	252
8.4.1. Zawartość standardu opisu archiwalnego	254
8.4.2. Język opisu archiwalnego	257
8.5. Potrzeby użytkowników	261
8.6. Popularyzacja działalności archiwów i ich zasobu	262
8.7. Podsumowanie	268

Rozdział 9

Refleksja nad funkcjami dyscypliny	273
9.0. Uwagi ogólne	273
9.1. Problem funkcji archiwów	274
9.2. Analiza działalności dokumentacyjnej	279
9.3. Refleksja dotycząca działalności informacyjnej archiwów	282
9.4. Upowszechnianie przekonania o szczególnym charakterze pracy archiwalnej ...	285
9.5. Prezentacja przeszłości archiwów oraz analiza ich funkcji badawczej	288
9.6. Pobudzanie do refleksji nad funkcją popularyzacyjną archiwów	294
9.7. Zachęta do promowania pożądanych wartości za pośrednictwem wystaw archiwalnych	300
9.8. Podsumowanie	312

Rozdział 10

Problemy etyki archiwalnej	315
10.0. Uwagi ogólne	315
10.1. Stan badań	316
10.2. Zasady etyczne pracy polskich archiwistów	322
10.2.1. Zachowanie tajemnicy służbowej oraz poufności informacji	323
10.2.2. Ochrona nienaruszalności dokumentacji archiwalnej	325
10.2.3. Zakaz czerpania korzyści przez archiwistów związanych z pełnionymi obowiązkami	327
10.2.4. Dążenie do rozszerzania dostępu do archiwaliów oraz jego stałe ułatwianie	328
10.2.5. Ciągłe podnoszenie kwalifikacji zawodowych przez archiwistów	330

10.2.6. Udoskonalanie pomocy informacyjnych wykorzystywanych w archiwach	331
10.2.7. Dbłość o zachowanie cennej dokumentacji bez względu na rodzaj jej własności	333
10.2.8. Uznanie pracy archiwalnej jako służby na rzecz państwa i obywateli ..	334
10.2.9. Problem innych zasad Kodeksu Etycznego Archiwisty oraz pozostałych normatywów	336
10.3. Problem pożytecznych praktyk w pracy archiwalnej	339
10.4. Podsumowanie	342
Zakończenie	345
Bibliografia	359
Spis schematów graficznych	381
Streszczenie	383
Theory of Archive Science. Summary	389